

FOLK OG LAND

NR. 29 — 13. ÅRGANG

LØRDAG 21. NOVEMBER 1964

LØSSALG 1 krone

H. N.:

Exit Krust — «Slakteren fra Ukraina»

I disse dager da vår nylig tiljublete gjest Nikita Krustsjov synes å være rammet av en skjebne som han, omenn i en noe mildere form, har felles med titusener av sine egne ofre, kan det være på sin plass med en slags «nekrolog».

Er der kanskje noen av dem som tiljublet ham under besøket i Norge som nu er kommet til å huske at han under en tale i Moskva i november 1956 uttalte at enten dere liker det eller ikke «så skal vi begrave dere!»? Tilstede var jo blant annet ledende representanter for NATO.

I 1937—38 ble Krust hedret med titelen «slakteren fra Ukraina» p.g.a. et massemyrderi på sivilbefolkningen som kanskje er uten sidestykke i historien.

I en artikkel i «Det beste», i 1956, skriver Eugene Lyons (United Press korrespondent i Sovjet) bl. a.:

Krustsjov har vunnet fram til sin nåværende stilling ved ubegrenset bruk av rå styrke. Det har vært hans spesialitet i nærmere 20 år (skrevet for ni år siden), — — — har nådd maktens tinde i Kreml på den eneste måten som er tenkelig i Sovjet: *over hanger av lik*.

Det er stadig hevdet at Krust var ukrainer, men han er født i Kursk-provinsen som grenser til Ukraina, — hadde bare litt kjennskap til ukrainsk sprog.

År 1929 var et kritisk år for Sovjet, men gunstig for Krustsjov — dengang 35. Stalin hadde slått ned Trotsky og hans venstre-opposisjon — og i 1934, da Kaganovitsj ble kommissar for Jernbanene, hoppet Krustsjov opp i hans støvler som partifører for Moskva, og deretter for hele Moskva-provinsen. Han ble opptatt i det øverste Sovjet. En meteorlignende karriere.

Krustsjov satt i toppstilling i Moskva i fem år, og intet tyder på at han ble skjelden i disse årene da terroren hersket uinnskrenket. Stalins hovedbøddel var Nikita Krustsjov, som «stod i blod til langt over støvlene».

Ti millioner ble stuert sammen i slavearbeidsleirene — titusenvis skutt av det hemmelige politi, noe Krust i 1956

selv måtte innrømme.

Den av Stalin-styret vedtatte nye forfatning — «verdens mest demokratiske», ble undertegnet av bl. a. Krustsjov. Men blant de mange undertegnere som senere ble likvidert var ikke Nikita.

Terroren ble lovprist, Stalin hevet til skyene, og Krust selv kunne utbryte, med henblikk på ofrene:

«Ved å løfte sin hånd mot kamerat Stalin, løfter de den mot det beste menneskeheten eier... Stalin er den som går i spissen for menneskelig fremskritt...»

I 1937 fikk Krust ordre om å rydde opp i Ukraina. Og det ble opprydning som sa seks. Ikke bare uhyrlige massemassaker, men også massearrestasjoner av medlemmer i

Forts. side 7

Hors de Combat:

FRA KULTURFRONTEN

VIII.

Den store Chaplin

Tenkte vi det ikke! Mens filmklovnen Charles Chaplin ble mottatt av svenskene med behersket begeistring, så skulle vi her på bjerget påny demonstrere vår umodenhet. Her gikk den iscenesatte hyllest over alle grenser og antok hysteriske former. Selvsagt holdt Oslo Kinematografer stor fest. Styreformannen, ærespensjonisten Rolf Stranger, levet opp til sitt rykte. Han lar aldri noen anledning til å spise og drikke godt på andres bekostning gå fra seg. For ikke å snakke om sjansen til festtaleri. Men atskillig verre var det at Oslo kommune holdt lunsj for bajasen i selve Rådhuset. Det burde man iallfall ha spart

utgir de Chaplinske memoirer der skal reklameres for, avsluttet festene med en grandios supé i Hotel Bristol med ikke mindre enn 500 håndplukkete gjester som omfattet alle der kunne kripe og gå på den radikale kulturfront.

Men selv alt dette var øyensynlig ikke nok. Også «folket» skulle få være med å hylle den reklamerende gjest. En gruppe av venstreradikale og kommunistduftende «intellektuelle» fikk et opprop inn i avisene med oppfordring til å gå i fakkeltog til filmklovnens ære. Og sørgelig nok, det var atskillig kveg som fulgte sine røde og lyserøde bjeller. Formodentlig hentet man dog majoriteten fra de samme kretser som demon-

strerte så dannet i våres ved å legge seg ned på banene da de syd-afrikanske tennisspillere besøkte oss.

Undres på om ikke æresgjesten selv har smilt i skjegget over all denne tullballen. Men andre enn han husker nok at gjenstanden for den norske hyllest ble sparket ut av U.S.A. Det ble snakket atskillig om at grunnen var at han deltok i kommunistisk undergravningsarbeid. Han var ikke populær der borte, denne Chaplin, som etter å ha levet et helt liv i U.S.A. og tjent seg søkkrik på amerikanske dollars, allikevel fant det under sin verdighet å bli amerikansk statsborger. Det er ingen som savner ham på

den andre siden av dammen, og Chaplins filmer vil man ha seg meget frabedt å få se.

Men her! O himmel og hav! Kunne vi få et bedre eksempel på at Welhaven hadde rett da han skrev at «skriket behersker oss i grunnen?» Vi fikk oppleve det på kroppen i de årene da noen ubalanserte og hatefulle individer fikk i stand det massehysteri som tillot dem å ro seg i havn med svindelen «retts»-oppgjøret. Norsk jus og rettsvesen ble trampet i støvet og fikk et ulivssår for generasjoner. Og så i disse dager ser vi påny hvordan et lite, godt organisert rødt hylekor setter massetoskeskapen i sving igjen. Og gudene vet for hvilken gang følger de borgerlige aviser trofast kryptokommunistenes sceneanvisninger. Mammutbladet i Akersgaten kan i trygg sikkerhet for leserkretsens velsignelse velte seg i superlativer. «Verdens største skuespiller» skriker avisen.

Ja, hva er storhet? En stor mann er neppe den som er flinkest til å reklamere om sitt navn. Heller ikke den som på grunn av sine røde sympatier blir mottatt av et utspekulert og hensynsløst radikalt heilagjeng. En griper seg uvilkårlig i å stuse over hvor lett det ser ut til at kommunistanstrøkne personasjer oppnår «storhet».

Forts. side 6

Stalins lykkeligste time etter at han ble fjernet fra Mausoleet: Krustsjovs fall
(DEUTSCHE NATIONAL-ZEITUNG)

Bokanmeldelser ved Siegfried:

EDDA - KVEDE

EDDA - KVEDE. Til nynorsk ved Ivar Mortensson-Egnund. Det norske Samlaget.

Edda har en fast plass i alle rasebevisste nordmenns hjerter. Vi skal ikke her komme inn på striden om hva som er «norsk» og hva som er «Islandsk», den som har blusset slik opp igjen nå i forbindelse med Vinlandsoppgaveren. La oss kort og godt slå fast at samlingen av de gamle gude- og heltekvad ble funnet på Island for omkring 300 år siden og de er antagelig blitt til i tiden 800 til 1100 etter Kristus. De forteller oss om hva fedrene våre trodde på og hva de holdt for stort og gjevt. Og det er i sannhet nyttig lærdom som vi har all grunn til å hente frem igjen i dag da den store forvirring rå. For aldri har vel Volvens spådom i Voluspå vært mere aktuell enn i disse tider da nordboerne synes å ha mistet den siste rest av forstand og virkelig kontakt med eget kulturgrunnlag. Volven forteller som kjent både om tider før jord, guder og mennesker ble skapt og hun varsler om fremtiden, om den store verdensbrann, Ragnarok, guders og menneskers undergang.

Boken er kommet i serien Norrøne Bokverk, en samling som Det norske Samlaget har all mulig ære av å ha sendt ut til det norske folk. Ivar Mortensson-Egnunds oversettelse, som er lett modernisert av Per Tylden, er naturligvis så god som den kan bli. En prøve på Håvamål:

43

Venen sin
skal ein vera ven,
honom og hans ven.
Men med uvens ven
venskap halde
høver kje fagna folk.

SJOKKPRISER

Marinekikkerter til enestående priser. — 1. kl. optikk «hard coated», antirefleksbeh. korrigert, får derved STØRSTE LYSSTYRKE og SKARPHET

Justerbar øyenbredde, personlig micro-synskorrigerende. Prismekikkertene er trippeltestet, men kontrolleres også her før de sendes ut.

8x40 kun kr. 137,—

+ porto

7x50 kun » 144,—

+ porto

8x50 kun » 152,—

+ porto

12x50 kun » 164,—

+ porto

Svinelærveske og kompl. utstyr inkl. 3 års skriftlig garanti. 8 dager full returrett.

Billett merk:
Japan Import

FARENDE STUDENTER

VAGANTVISER ved Sigmund Skard. Det norske Samlaget.

Middelalderens omflakkende studenter, «vaganter» som de selv kalte seg, var et eiendommelig innslag i datidens ellers forholdsvis stabile og både stavns- og standsbundne samfund. De brød seg ikke om de vanlige lover og der hvor kirken preket forsagelse og bot satte de opp livsnydelsen som sin rettesnor. Livet var kort og det gjaldt å nytte det. Det var vel heller tvilsomt om det var så meget livsnytelse de fikk ut av denne omflakkende tilværelse med dens blanding av sult og svir, men om den ikke fostret annet, så vokste det i all fall frem stor diktning av det. Vagantvisene var skrevet på latin og legges her for første gang frem i norsk oversettelse ved professor Sigmund Skard. Det er et utvalg på 37 viser av forskjellig lengde og innhold han har gått løs på, og såvidt vi forstår med en lykkelig hånd. Det vil sikkert interessere mange å sette seg inn i disse gamle dikt som ble oppdaget for bare vel hundre år siden i glemte håndskrifter rundt omkring i europeiske biblioteker.

HVA MED KINA?

Sven Lindqvist: China innenfra. Dreyers Forlag.

Det er ikke meget vi vet om det Kina som nå i disse dager plutselig har meldt seg på scenen som en virkelig stormakt med atombomber og marsjerende millionarméer. Striden mellom det nasjonale røde Kina og det nasjonale røde Russland har vokset frem til håp for noen og til fortvilelse for andre. Da Jugoslavia i sin tid brøt med Sovjet-samveldet vakte det ikke nevneverdig røre i den kommunistiske verden, men så mektig er Kina at når det samme hender med dette land, så er det en verdensbegivenhet.

Men ellers er det så fortvilende lite vi vet om dette mektige landet med årtusener gammel kultur. Vi har bare sett det som et vrengebilde produsert av amerikansk propaganda. Men her får vi altså en bok av en svenske bygget på egne erfaringer fra nesten to års opphold i Kina. Den opprinnelige utgaven ble avsluttet i oktober 1962, men den senere utvikling er skildret i et tillegg.

Det er på bakgrunn av dagens situasjon en uhyre interessant og nyttig bok. Kanskje dette lille avsnittet kan gi et lite inntrykk av kinesernes forhold til kommunismen:

«Det kommunistiske parti har ført enkelte sider av denne påvirkning (fra Vesterlandene) dypere ned i folket enn noensinne tidligere. Men det har også bygd videre på arven fra det gamle samfund. På bakgrunn av det store oppbrudd fra tradisjonen som de siste hundre år har innebåret for kineserne, trer kommunismen med sine autoritære prinsipper, sitt disiplinkrav, sin elitetanke og sine faste doktriner på sett og vis frem som fullbyrdelsen av tradisjoner som fremdeles nyter anseelse innenfor det kinesiske samfund.

For oss vesterlendinger innebærer kommunismen en trusel mot vår nasjonale integritet og vår sivilisasjons verdier. For kineserne der-

imot betyr kommunismen nasjonal gjenopprettelse og gjenreisning av visse vesentlige deler av deres tidligere sivilisasjon. Ut fra disse forskjellige forutsetninger blir det å leve under kommunismen ikke det samme for dem som for oss.»

FRENDENE PÅ FÆRØYENE

Nils Brantæg: Blant frender på Færøylene. Ernst G. Mortensens Forlag.

Våre frender på den samling av klippefulle øyer ute i Atlanterhavet som kalles Færøylene har alltid stått vårt hjerte nær. Og likevel er det så lite vi har visst om dette frendefolkets daglige liv trass i både felles historie og felles sproggrunnlag. Her har vi fått en bok til opplysning og til glede av redaktør Nils Brantæg som med Mohrs stipendium har besøkt øygruppen etpar ganger. Vi skal ikke her komme inn på nærmere detaljer i den lille, rikt illustrerte boken som taler så varmt til våre hjerter, men la oss gjengi noen setninger fra den færøyske telefonkatalog som en illustrasjon til hvor nær sproget er vårt eget selv i dag. Vi kan ikke her gjengi den bløte oldnorske d, men har erstattet den med den engelske lyd th. Vel, her er en prøve: «Um telefonvaktin skal gjeva both til ein ella fleiri navngivnar persónar, skal gjaldast ein vitthótuppá 25 oyru fyri hvønn persón. Tann navngivni persónurin má sjálvur, tá ith hann ringir, siga sitt navn fyri at fáa bothith.»

UNGT, MEN IKKE EUROPA

Europa 64. Essays. Det Norske Samlaget.

Forlaget skriver selv om denne boken at «det er eit forlagstiltak utanom det vanlege, ei europeisk bok. Vi vil benekte at dette tiltaket har noe som helst med det virkelige Europa å gjøre. Det er en samling essays av unge vestreradikale skribenter som følger den velkjente og veltrakkede landevei langs slagordenes veiviser. Det er folk som tror det har noe med Europa å gjøre når de skriker på mere av den evindelige u-hjelpen til de negerstatene som er ved- og vannbærere for Østblokken i FN og som ellers eksellerer i negernasjonalisme og rasehets mot hvite. Samlingen er redigert av tre ikke ukjente norske studenter: Hans Fredrik Dahl, Dag Holvorsen og Andreas Skartveit, kjente støttepillarer på venstre fløy. Det pussige er at Det Norske Samlaget, som ellers driver en betydelig og gagnlig virksomhet for nordisk kultur gjennom sine publikasjoner tror at en tilhenger av nynorsk nødvendigvis også må være venstresradikal. En skulle jo nemlig tro at det heller burde være omvendt.

GOD ROMAN FRA NAPOLEONSTIDEN

Ingebjørg Mælandsmon: Hr. Crøger til Hitterdal. Det Norske Samlaget.

Det er en virkelig god bok Ingebjørg Mælandsmon her har sendt ut, spesiell verdifull er den for folk som er interessert i norsk kulturhistorie. Den skildrer prestefamilien Crøgers liv i en bondebygd på Napoleons tid og brytningene mellom «potetpresten» og rasjonalisten Crøger og bygdefolket som vel aktet den steile og geskjeftige Herrens tjener, men som ikke følte seg tilfredsstillt ved den himmelvei han anviste dem. Heller ikke ved det syn han hadde på andre

Et grenseskjell

Vi er kommet til et grenseskjell, en merkepel på vår trange vei mot rett og rettferdighet i dette rare landet. Dette landet som har vært vårt i hundrer, ja tusen år. Det har gått opp og ned for vårt folk, likevel jamnt fremover — materielt og vel også kulturelt og humanitært. Med slemme tilbakefall. Som nå dette med siste verdenskrig.

Her har man på europeisk og vel også amerikansk plan fått internasjonale regler gjeldende under krig eller okkupasjon. Regler og forskrifter som de krigførende makter hadde å følge, regler for militære og for den sivile befolkningens opptreden i farlige tider. Ja, kunne bare disse regler blitt fulgt under krig eller okkupasjon. Da ville mangt vært annerledes også heime i vårt land.

Her hos oss gikk det så vidt at massevis av nasjonalsinnede, bra mennesker ble kastet i fengsel og torturert på mange slags vis etter beste internasjonalt mønster, fordi disse mennesker søkte å leve etter okkupasjonsforskrifter. De som på løpende bånd brøt disse forskrifter søkes gjort til helter.

Det ble fra begge sider gjort feil, gjort mistak og feilaktige vurderinger. Det er vel lett å innrømme. Var det ikke blitt gjort mistak, kunne atmosfæren vært en annen og bedre her i landet. Men vi må forstå at situasjonen var ikke så enkel. Hva sier en til at Stortingets flertall var villig til å avsette Kongen? Var det svik? Men i dag fremstilles hele sakskomplekset i nesten hele landets presse så helt ensidig og partisk. De tør ikke annet. Og dog er saken så helt opplagt flersidig.

Jeg leste for en tid siden i FARMAND en artikkel om Sovjet og Krustsjøvs besøk. Men i stridens hete stillet vår konge og regjering seg på Sovjets og kommunistenes side. Og i dag dominerer kommunismen halve Europa.

Det var vel ikke så urimelig om mange hadde sine betenkeligheter. Og mange dro frivillig til kamp mot kommunismen og fikk straff for det. Men i dag blir NS og kommunismen gjort til ett og det samme i FARMAND.

Hele folket var innstillet på nøytralitet. Ingen var innstillet på krig. Tvertimot. Og

ting. Det later til at boken er bygget på nøyaktige kulturhistoriske studier og forfatterinnen fører et vakkert og velklingende sprog. Vi synes, som sagt, at dette er en både god og hyggelig bok. Spesielt i en tid som vår er det bedre å se bakover enn fremover.

så måtte krig og okkupasjon komme. Men, så ble det vel mobilisert, alarmen gikk vel fort og presist fra varde til varde etter datidens muligheter? Ja, var det så vel. Nei, det ble slett ikke mobilisert, tvertimot. På utsatte plasser ble endog mannskaper sendt heim. Først i aller siste liten ble det blåst i luren. Nå skulle det kjempes. Det ble det delvis også. Men da var det for sent. Det er vel ikke vanskelig å kunne fastslå at en rett-tidig mobilisering ville avverge ethvert angrep. Var det noen som snakket om riksrett mot de skyldige, mot dem som ikke gjorde sin absolutte plikt? Men vi forstår så godt grunnen til den manglende mobilisering.

Så gikk det sin gang i okkupasjonsregi. Og hundretusener gikk frivillig i okkupantens tjeneste, de tjente store penger og hjalp okkupanten med å underlegge seg landet og holde det besatt. De store og største bedrifter gikk inn for norsk-tysk samarbeide. Grossister og ned til den enkleste landsens handelsmann gjorde sitt beste for å skaffe seg tyske kunder. Da stod det ikke så bra til med den nasjonale holdning, med den sagnomsuste motstandsvilje. Kanskje vi kan ta med regjeringsadvokat Bødtker også her.

Du store min hvilken falskhet, hvilken humbug. Jeg ville ikke i min villeste fantasi ha tenkt den tanke å gå inn for okkupanten til skade for det norske folk. Men disse folkene gjorde det flott og feiende.

Og etterpå har de styrende klart å endevende hele forholdet. De som klarte å bevare fatningen gjennom okkupasjonen til beste for hele folket, de blir tyrannisert etter beste sovjetiske mønster. De andre er gjort til helter. Men med heltegjerninger var det heller smått stell. Å spasere et stykke over til Sverige var ofte tilstrekkelig.

Nå må det bli en forandring. Det er nok så at et stortingsflertall motsatte seg en revisjon også denne gang. Likevel må revisjonen komme, og ganske fort. Det norske folk kan ikke fortsette sitt ville ritt stort lenger.

Bj. Rokseth

Det er nu

innsatsen må gjøres for å sikre utgivelsen av FOLK OG LAND regelmessig også i 1965. Bruk giroblankettene hurtigst mulig! Glem ikke et ekstra bidrag!

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Humanitet?

Det som kalles humanitet i Norge er sannelig et kapittel for seg og har svært lite med det Skriftens ord å gjøre som sier at den som elsker sin sønn tukter ham.

Det var også på dette område de venstreradikale i landet som banet vei for det forfall vi er vitner til i dag og som truer hele samfunnets eksistens. Enhver autoritet var av det onde, og såkalt frihet skulle det være på alle områder, også en fri barneoppdragelse. Den var naturligvis som mesteparten av det andre bare et tomt og tåpelig slagord som i realiteten betød ingen oppdragelse. Resultatet ser vi i dag dels i en uoppdragen ungdom og dels i den rystende ungdomskriminalitet som rir samfunnet som en mare. Den som rammes verst er naturligvis her som i lignende tilfeller den ungdom som skulle ha det så fritt og så herlig.

Men, så har vel disse «idealistene» på den ytterste venstre fløy, som i dag sitter ved makten og selv er blitt autoriteten, lært av sin fiasko?

Den som tror det, får nok tro om igjen. De har bare skiftet beitefelt. Nu er det de farvede som skal «frigjøres» og slippes løs på oss. Negerhysteriet i Norge går nu snart over alle grenser ledet av de samme venstreradikale. En kan snart ikke lenger åpne en publikasjon — og her leder forøvrig hjemmefrontorganet VERDENS GANG overlegent — uten å se bilder av en eller to eller tre negere, og alle sammen er de like «charmerende», «gaselleaktige» og «vakre». Vel, smak og behag skal en ikke diskutere. Heldigvis har vi ikke samme negerproblem her som i det England som vil være en farvet stat innen år 2000, men om negerne ikke betyr noen fare for oss i den forstand — foreløpig iallfall, så betyr denne hysteriske negerdyrkelsen i pressen og overalt en fare for vår nordiske kultur. Den undergraves og forfuskes av all denne negeramerikanske påvirkningen.

Vi har ellers her i Norge et annet problem, som også henger sammen med den norske misforståtte humanitet, den som i virkeligheten er en forbrytelse, ikke bare mot samfundet, men i lengden også mot dem som nyter godt av denne tåpelige og lettkjøpte humanitet. Vi tenker på komedien med de tre «norske» sigøynerfamiliene som hjemsøker Oslo senhøstes hvert år og plaserer sine uhumskheter ganske ugenert foran hovedbanestasjonen eller hvor det ellers måtte passe dem. Flere og flere blir det naturligvis av dem også. De tre familiene har nu tilsammen 35 barn og neste år vil det minst være 38, hvis helsen holder. Ifjor ble de anvist hus i Grønnegate, hvor de først råket i innbyrdes slagsmål og dernest plaget livet av hele strøket. Barna var for fine til å gå på skolen slik alle andre må, og så ble det sendt egne lærere til sigøynerbarna som ikke vil gå på skole og hvis foreldre finner det nyttigere for dem å lære å spå og å tigge. Det er i sannhet temmelig komisk å tenke på når en vet at folk ellers landet rundt som ikke sender barna sine på skole blir forfulgt og mulktet av myndighetene uten barmhjertighet.

I år har de tre familier slått seg ned på Jernbanetorget igjen og opptar parkeringsplassen i en by hvor det er slik mangel på parkeringsmuligheter. Politiet vil følge dem ha dem vekk, men så kommer alle slags «humane» myndigheter inn i bildet. De kunne anbringes ute på Ljan, men der tror våre «landsmenn» at det spøker i skogen, så det vil de på ingen måte! Vi skulle anta at det er et ganske annet sted enn i skogen det spøker når de ikke vil forlate bykjernen med de rikere ernæringsmuligheter. Ellers har de jo en fast fortjeneste å holde seg til alle tre familier. Med den hærske av barn familiene har, oppebærer hver enkelt av dem over 8 500 kroner året i barnetillegg! Dertil må de altså ha egne privatlærere til barna og det må dulle og dalles med dem på alle måter.

Dette er en hån mot all sund fornuft. Nordmenn som ikke vil arbeide skikkelig og som ikke har fast oppholdssted havner gjerne på Jæren hvor en prøver å få folk av dem eller iallfall å sikre samfunnet mot dem. Men sigøynerne skal få leve så asosialt de bare vil, fordi engelskmennene under verdenskrigen brukte som propagandastoff at Hitler lot sigøynere utrydde. Og fordi en her henger fast i den gamle krigspropaganda som insektene på fluelimet. Kan en nå stort lenger når det gjelder å karikere ethvert virkelig humanitetsbegrep?

KIRKENS ANSVAR

«Du vet likeså godt som jeg at det foregår en ganske smart forfalskning av okkupasjonshistorien vår. — Jeg mener offisiell og halvoffisiell historieskriving, offisielle taler og offisielle undersøkelser som tilslører i steden for å avsløre pluss alt det private jugel og skryt. Bare vent til alt det blir passelig oppblandet med svada og kommer i historieboekene også, da skal du få se på greier.»

Slik skrev Sigurd Hoel i 1954 i sin bok: Stevnemøte med glemte år.

Tro hva han ville sagt i dag, nå da historieforsknings, svada og selvforgudelse har slått ut i full blomst. En skal ikke beskyldes Sigurd Hoel for å ha vennlige følelser hverken for NS eller tyskerne, men han var en sannhetssøker. Og sannheten kan ikke dølgjes. Får en slått den ned et sted bryter den frem på et annet. Så stor en løgn er det umulig å opprettholde.

Det ser ut for at de som skulle være sannhetens forsvarere — i første rekke presstene — har gått på akkord med den. Det er nesten ikke til å forstå. Så når jeg blir spurt om jeg ikke vil gå inn i statskirken igjen, svarer jeg, at så lenge kirken tolererer løgn og bedrag og rolig ser til at en stor del av folket urettferdig har fått stemplet landssvikere på seg, så lenge vil jeg være utenfor.

Jeg etterlyser den prest, prost eller biskop i stilling som uredd går inn for sannheten og gjenoppretter tilliten til kirken.

Olga Bjoner.

Rehabiliteringen av Petain

Vi har før nevnt at det i Frankrike er sterke krefter isving for å rehabilitere marskalk Pétain. Det er i det hele tatt bare her i Norge en vil overlate begått urett til «historiens dom.» Hvis en da ikke skal si det slik at historien allerede har felt sin dom.

Det var fru Pétain som i 1958 bad de Gaulle tillate at hennes mann ble gravlagt midt blant sine soldater i gravfeltet ved Verdun. Charles de Gaulle avslo. Nu har den berømte franske forsvarsadvokat Jacques Isorni utgitt en bok med tittelen «Pétain reddet Frankrike.» I denne bok går den modige advokat, som forsvarte Pétain for retten, inn for full æresoppreising for den franske nasjonalhelt Pétain.

Denne bok tok den franske forfatter og Nobelpristager Francois Mauriac som foranledning til å gå inn for rehabilitering av marskalken. Mauriac krever overføring av marskalken til Verdun og

Nokre tankar etter stortingsdebatten

Så har Stortinget enno ein gong debattert «landssvik»-oppgjeret. Resultatet vart slik ein kunne vente seg. Dei gode tingmenn snakka og snakka rundt omkring emnet, så varsamt. Her gjaldt det for all del ikkje å røre ved sjølve kjernen i saka, nemleg det rettslege grunnlaget for dette oppgjeret. Det var avgjort av Høgsterett —, det låg utanfor Stortinget sin kompetanse å uttale seg om det. Og så gjekk «folkets kårne» utanom på det vanlege, Gyntske viset. Kven kunde vel vente seg noko anna? Bøygen er for sleip for parlamentarikarar av moderne storleik og kvalitet.

Men rett skal vera rett. Det vart sagt eitt og anna som let oss ane at tingmennene ikkje er så reint fåkunnige heller. Ein var då til og med så freidig at han ville stryke orda «landssvik» og «landssvikarar». Dei orda burde ikkje brukast meir, sa han. Og vi dømde er sjølvsagt heilt enige med talaren i det. Men kva blir så tilbake av det heile? Det er då nett landssvik, forraderi, vi er dømde for? Dersom vi er skyldige i dette brotsverket, dersom vi verkeleg har begått landssvik, ja, då er vi landssvikarar, anten folk kallar oss så eller ikkje. Og i så fall har vi fortent den straff vi har fått, og meir til. «Det er halsløs gjerning å svi-ke sitt land,» sa Edvard Hambro under debatten. «En landssvikers veg er til galgen,» skreiv Erling Bjørnson i bladet «8. mai.» Om den ting skulle vi såleis vera einige på begge sider.

Men kvifor er tingmennene så redde for å koma inn på den rettslege sida av etterkrigsoppgjeret? Kvifor hamrar og hamrar dei «gode

deretter gjenoptagelse av prosessen mot avdøde. Den første proseses kaller han en rettsvillfarelse.

Mauriac har forøvrig allerede tidligere tatt opp temaet Pétain, da han i Pariseravisen FIGGARO-LITTÉRAIRE, hvor han er fast medarbeider, skrev: «Man har benektet det som ikke kan benektes, nemlig Vichyregjeringens legitimitet.»

Mens Isorni er en forbitret fiende av de Gaulle, er Mauriac en begejstret Gaullist som gjentatte ganger har overdryssset generalen med ros.

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern

Telefon 55 61 29 — Oslo

nordmenn» i presse og kringkasting støtt og stendig på dette med «landssvik» og «landssvikarar?» Kvifor er dei så livande redde for å sleppe oss dømde fram med eitt og anna innlegg for vårt syn på saka? Kvifor oppnår ingen «landssvikar» å få si sak opp til ny behandling? Og kvifor vil hverken Europadomstolen eller Juristkommissionen ta opp «landssvik»-oppgjeret til granskning?

Svaret er greit: Det er ingen som tør! Alle veit at vi ikkje er skyldige i det brotsverket vi er dømde for. Alle veit at «oppgjeret» ikkje var basert på rett, men på «seierherrens jus.» Alle veit, i alle fall inst inne hos seg sjølv, at Quisling og NS vart dømd av sine politiske motmenn, og berre av dem. Alle kjenner det på seg at denne domen ikkje kan bli ståande. Alle går med ei løynleg redsle for skandalen —, for skrida som ein gong kjem, og som vil avdekke heile det rotne, uhelderlege nydemokratiet i all sin styggedom.

Derfor smyg tingmenn og vitskapsmenn og bladmenn og vanlege borgarar støtt utanom det farlege spørsmålet: Var Vidkun Quisling og hans folk verkeleg skyldige i det brotsverket dei er dømd for? Derfor dette raseriet mot svenskeutgreiinga og mot «Sannheten om Quisling», derfor denne redsla for at NS-folk skal få lov til å legge fram sitt syn offentlig. Derfor denne stendige hamringa i presse og kringkasting, derfor er det dei tek opp att og opp att desse ordklliseene som stortingsmannen sa ikkje burde brukast meir. Det gjeld å overtyde seg sjølve om at det urette var rett, og det gjeld, lengst mogleg, å halde ungdomen uvitande om det ufyslege overgrepet mot NS. Ungdomen kan nemleg reagere, ungdomen kan løyse ut skrida kva tid som helst!

I grunnen er det vel ikkje så rart at dei skyldige er redde for den domen som dei anar ein gong vil falle. Det er ei forferdeleg gjerning å kriminalisere ei heil folkegruppe —, å dømme ca. 50 tusen menneske for eit grovt brotsverk dei aldri har gjort. Endå verre er det å nekte den same folkegruppe ny prøving av skyldspørsmålet, når dei har lagt fram urokkelege bevis for at dei er ulovleg og rangt dømde. Det er gjerningar som ber domen i seg sjølv —, «historiens dom».

Korleis skal så vi dømme, og dei som sympatiserer med oss, stille oss til slike styremenn, og til det system dei representerar? Om det ein annan gong. Kanskje.

T. E.

Med frontkjemperne på østfronten

Små historier fortalt for FOLK OG LAND av legionær nr. 3761 Svendsen

Norske sykesøstre uemerket seg ved en selvoppofrende og tapper innsats for de sårede. En av dem fikk til og med Jernkorset for å ha reddet sårede ut av et brennende hus under fiendtlig artilleriild

14. LEGIONSSØSTRE

Ukene gikk, det var alt begynnelsen av august 1945. På land hersket den nye okkupasjonsmakt. — Menneskene sultet og led stor nød. Gjengjeldsens tid var kommet. Ingen visste egentlig hva som foregikk. Brev og telegrammer ble bare unntagelsesvis befordret. Hviskende gikk ryktene om Morgenthauplanen fra mann til mann. En mektig amerikansk jøde ville ta hevn, ville dele opp eller tilintetgjøre Tyskland eller det som var igjen av det.

Fortsatt lå skibet vårt, NAUTIK i havnen i Kiel. Der ute i Kielerbukta kunne vi se at det lå mange store skib. Den tyske handelsflåte fra Østersjørummet ble trukket sammen her. Den skulle senere deles mellom seiersmaktene.

På NAUTIK hadde vi fått inkvartert tommyer. Vi var således blitt et slags losjiskib. Larsen Berg stammet seg gjennom dagene og lengtet vilt etter den dag da han kunne gå i land og på ny snakke normalt. Stamningen som erstatning for det tyske sprog hadde stått sin prøve. Det

falt ingen inn at han var nordmann. De andre sjøfolkene på NAUTIK var også reale karer som ikke lot et forrædersk ord slippe seg over lebene. Annerledes var det på land hvor forræderiet ble betalt med en skive brød. Det var snart en kjennsgjerning at de verste angivere var de som hadde skreket høyest HEIL bak der Führer. Jeg kan idag ikke begripe at seierherrene innlot seg med slike typer. Mange mennesker ble på grunn av personlig hevnlust og misunnelse angitt av naboe og arrestert. Det raset et sant helvete. Hele Schleswig Holstein ble en fangeleir og oppdelt i soner. Tyskland var befriet!

Vi fra NAUTIK fikk bevege oss fritt i Kiel og når tiden til lot det gikk vi to nordmenn iland for å «sondere terrenget» som vi så smukt sa.

Havnen i Kiel var totalt ødelagt. Opp av stenhaugene raget det ovnsrør. Her bodde de overlevende. I villakvarterene og landsbyene utenfor byen ble mange hus holdt sammen med planker og rundholter.

Da vi var i nærheten av

teatret, ble Larsen Berg og jeg stående. «Du», sa han til meg, «der borte er det slått opp aviser.»

Det var KIELER KURIER og KIELER NEUES NACHRICHTENBLATT. «Nürnberg-prosessen fortsetter» og ennu mange nyheter som hadde de onde tyskere ugjerninger som tema. Men hva var det? En melding fra Norge: «Nordmannen Reidar Haaland skal som første nordmann dømmes til døden!» Vi kjente Reidar. Han hadde vært sammen med oss borte i Russland. Vi stod der uten å fatte noe. De tyske myndigheter under Terboven hadde mot den norske ministerpresidents vilje avsagt de første dødsdommer under krigen. Vi nordmenn var prinsipielt mot dødsdommer, som ikke var i overensstemmelse med norsk folkelov. Forbrytelser har sikkert forekommet under og etter krigen. Men de fleste på begge sider falt som gode sønner av Norge. Vi, og da taler jeg for alle frontkjemper akter våre motstandere som kjempet for sin sak, for vi har ett felles, vi satte noe inn for vår tro mens massen ventet for å se hvem som vant.

Vi stod der og underholdt oss på norsk, da en blond kvinne nærmet seg oss. Larsen Berg så på kvinnen: «Nett rype, ikke sant?» Jeg snudde på hodet og svarte på norsk: «Henne skulle jeg gjerne treffe på tomannshånd!» Den blonde så smilende på meg, så sa hun på ekte østlandsnorsk: «Hva var det så De ville med meg, unge mann?» Jeg skammet meg som en pryllet hund. Hva skulle jeg nu si? Selv halsen min ble rød. «Var den henrettede som det står om en venn av dere?» Hun nikket med hodet mot KIELER KURIER. «Ja», sa jeg. «Er De norsk?» — «Akkurat, jeg er legionssøster. Navnet mitt er søster Helga.» At Larsen Berg kan være kavalier, det visste jeg — men slik! Han grep fatt i søsteren og klemte henne godt. «Slipp meg — hva vil folk tro!» lo hun. Vi klemte oss sammen i en ruinkrok. Spørreleken varte en halv time. «Jeg har en norsk venninne her, la oss gå dit!» sa søsteren. Vi så på hverandre. Larsen Berg nikket. «Ja», sa jeg, «la oss gå.»

Vi kom til en liten tettbebyggelse. «Her bor Ruth, hun er gift her», fortalte søster Helga.

Det ble en hjertelig mottagelse. De to kvinner tuslet i kjøkkenet mens vi gjorde oss det gemytlig i den lille stuen. Ruths mann var i marinen. Hun hadde giftet seg under krigen. Nu holdt han på med minesøking i Friedrichsort.

Kai Normann:

QUO VADIS?

III.

Da folkevandringstiden kom med de germanske stammers oppbrudd fra sin daværende vidt spredte hjemstavn, var romerriket ikke rustet til å motstå faren fra nord. Likesom romerne selv engang hadde vært det unge og uforbrukte folk som med glupsk appetitt brøt inn over landegrensene, slik fant romernes mette, forvente, høyt siviliserte kulturkrets — sammen satt av mange folk — sin grav midt i sitt vellevned ved invasjon av friske barbarfolk. Det Østromerske rike bestod helt til tyrkerne gav det nådestøtet ved Konstantinopels erobring i 1453, det Vestromerske rike gikk under.

Middelalderens natt brøt inn over Europa... Det er alminnelig å se slik på saken: middelalderen var et tilbakeskritt fra den opplyste klassiske oldtid. (Hvilket navn skal vi forøvrig sette på vår egen tid? Hvilket høyt kulturnivå er vårt samfunn preget av?)

Middelalderen var en realistisk tid med hensyn til synet på politikk. Vår tids blåøyde énverdensdrømmere kunne lære verdenskløkskap såvel av huleboeren som av mannen fra middelalderen. Han skilte mellom verden og idealets verden, som han kalte Guds verden. Middelalderen visste at idealet ikke kan virkeliggjøres i verden av menneskene slik som de er og at der derfor må være et skille mellom verden og den guddommelige makt, det kristne ideal — representert ved Kirken. Kirkens makt er ikke stor nok til å tvinge igjennom at kristendommens bud blir praktisert av alle mennesker og dette kan heller ikke gjennomføres ved tvang, det krever personlig omvendelse. Den fullkomne, rettferdige samfunnsorden lot seg ikke gjennomføre slik som menneskene var. Samfunnet måtte bygges på et kompromiss mellom idealet og det eksis-

terende samfunnsgrunnlag. Den verdslige øvrighet skulle ved sverdet sørge for orden, rettferd og fred så langt det var mulig. Dette kalte middelalderen å binde djevelen. Sentrum for middelalderens liv var som bekjent kirken. I det mektige åndelige fellesskap Kirken med stort bokstav skulle det åndelige liv kunne leves i overensstemmelse med det fullkommenhetsideal som Kristus selv hadde oppstillet. Likesom hinduene hadde sitt kastesystem, slik hadde middelalderen sitt. Og den høyeste kaste var i likhet med brahminene, den åndelige stand, geistligheten, de lærde.

Den gamle romerstat gikk under, en ny romerstat oppstod, germanernes romersk inspirerte stat, personifisert i Karl den Store ved hans kroning i Rom til romersk keiser hin julemorgen. Det var kulturarven fra romerne i den kristne utformning som skulle videreføres ved Kirkens hjelp, beskyttet av den verdslige makt. Roms biskop, den romerske pontifex maximus salvet og kronet germanerhøvdingen til det åndelige Roms skjold og verge.

Historien forteller oss om århundreders maktkamp mellom pave og keiser. Motstridende interesser førte til forkludring av den underliggende store idé, som var oppbygningen av det nye forenede Europa, kristenfredens mektige borg, beskyttet mot barbarers stormløp ved keiserens sverd og beskyttet mot indre råtterskap ved Kirkens åndelige makt.

Det Europa som siden ble splittet opp i nasjonalstater beholdt idéen om kongedømmet av Guds nåde, kongedømmet som et kall under ansvar overfor en høyere makt. Kongen var ikke blitt salvet og kronet til konge for å opphøye seg selv. Han skulle være alles tjener. Den ro-

Forts. s. 8.

Lasarett-tjeneste

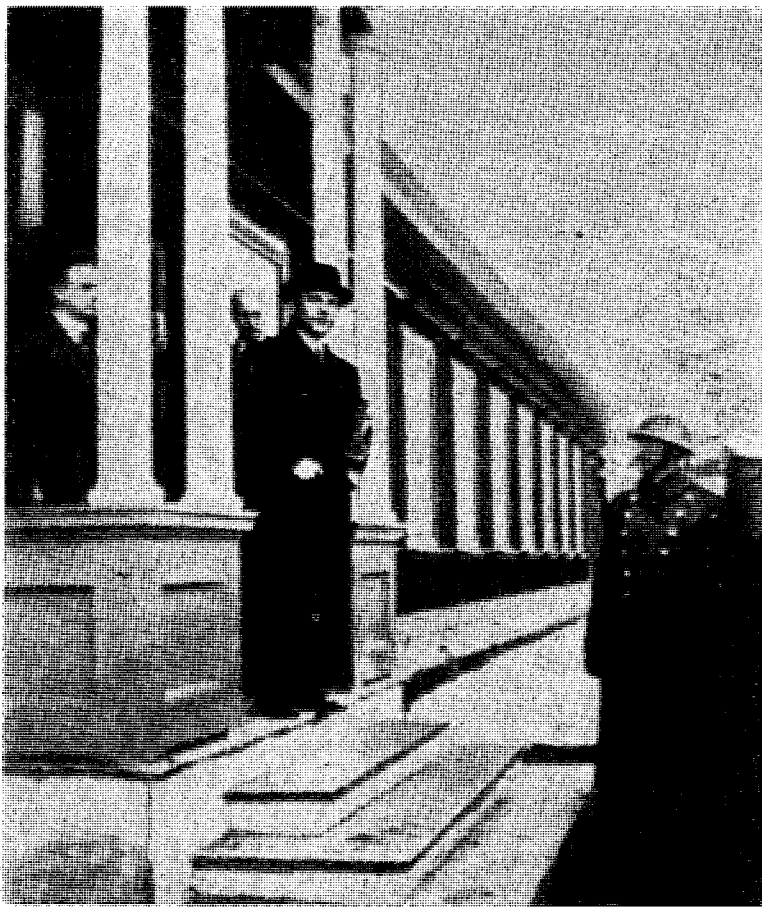

Sykesøster ved graven til en legionær

O. K.:

Sannheten om aprildagene 1940

Til noen gymnasiaster i Oslo

Sendemann Bräuer forlater Folkehøgskulen i Elverum etter sin samtale med Kongen.

Det har hendt et par tre ganger at skole-ungdom i Oslo har ringt til Folk og Land og bedt om en foredragsholder som kunne komme på et eller annet skolelag og fortelle litt om Qusling. Det er synd, men Folk og Land har sett seg nødt til å svare ungdommen at en slik foredragsholder for tiden ikke kunne skaffes. Og det er slett ikke fordi foredragsholdere ikke finnes, men fordi vi har rettsløshet i Norge og ingen vil risikere å miste levebrødet.

Dette kan ungdom i vår tid kanskje ikke forstå, men slik er det altså. Jeg vil derfor få lov å tre i foredragsholderens sted og skrive noen ord til denne ungdom om hendelsene i aprildagene 1940 og om Qusling.

Den 9. april landsatte Tyskland en rekke okkupasjonsavdelinger på Norges kyst. Også til Oslo kom det okkupasjontropper. Tyskerne kom hit fordi de visste at engelskmennene var iferd med å landsette tropper her og trekke Norge inn i krigen på Englands side. Det gjaldt derfor for Tyskland å hindre en slik utvikling.

For å komme til Norge, måtte tyskerne besette Danmark. Danskene tok frivillig mot den tyske okkupasjon og fikk lov å beholde sin suverenitet, og sin regjering. Og kongen ble i landet.

Her i Norge gjorde Kongen akkurat det motsatte. Han ivaretok ikke sine plikter som han har etter Grunnloven. Han sammenkalte ikke statsrådet og tok ingen lovlige beslutninger, men opptrådte som privatperson og sørget for sin egen sikkerhet.

I de for Norge så skjebnesvangre dager fra 9.—11. april sammenkalte ikke Kongen statsrådet en eneste gang. Først den 11. april kl. 10 i Nybergsund ble statsrådet sammenkalt. Men statsrådsprotokollen for dette møte er kastet bort. Jeg siterer fra utenriksminister Kohts bok «Frå skanse til skanse» side 54:

«Frå kl. 10—12 hadde vi det
Forts. side 6

Kobt erklærte krig på egen hånd.

SIEGFRIED:

Til en avveksling: Forbrytelser begått mot tyskerne

En rystende dokumentasjon av ERICH KERN

Erich Kerns Verbrechen am deutschen Volk. Dokumente alliierter Grausamkeiten 1939—1949. Verlag K. W. Schütz, Göttingen. Tilsalgs i FOLK OG LANDS BOKTJENESTE. Pris innb. kr. 38,—.

Den norske dagspresse og alleslags andre norske publikasjoner har nu uavbrutt i tyve år servert sine lesere beretninger om tyske krigsforbrytelser. Selv om vi idag vet at storparten av det som har vært trykt dels er fri diktning og dels er sterkt fortegnet, så er det naturligvis riktig å sette fingeren på grove brudd på de internasjonale overenskomster om krigføring. En får altså bære over med denne evigvarende norske nidkjærligheten på vegne av en mere sivilisert krigføring. Men, det er riktignok egnet til å forbause at det bare er tyskerne som har slike overtredelser på samvittigheten og derfor bør trekkes frem for offentligheten. Ja, ikke engang de norske krigsforbrytelser synes en å ha lagt merke til skjønt de ustanselig beskrives i blader og bøker som heltegjeringer.

Nå kan en naturligvis trygt holde Sovjetsamveldet og dets flokker av partisaner rundt i alle land utenfor, dels fordi Sovjetsamveldet aldri har villet godta Haagerkonvensjonens bestemmelser for en mere sivilisert krigføring og dels fordi det ville fylle tykke bind hvis en skulle ta fatt i bare de groveste bolsjeviske krigsforbrytelser. — Men da burde en kanskje på den annen side også ta litt mindre hardt på tyskerne som kjempet mot denne fiende som selv ikke respekterte lovene for en krigføring overensstemmende med de internasjonale bestemmelser.

Under enhver omstendighet må det være egnet til å forbause enhver som er istand til å se noenlunde uhildet på saken at det tydeligvis ikke fantes en eneste krigsforbryter på vestalliert side, mens tyskerne har levert nok til en evighetsbeskrivelse gjennom tyve år. Heller ikke fra tysk side har det med noen kraft og overbevisning vært dokumentert at tyskerne ingenlunde var alene om det som betegnes som krigsforbrytelser.

I disse dager er det imidlertid kommet en rystende dokumentasjon av Erich Kern som har sendt ut en bok «Verbrechen am deutschen Volk. Dokumente alliierter Grausamkeiten 1939—1940.» Det er en bok på hele 332 sider i stort format og med en rekke grufulle illustrasjoner. Her må det i sannhet være stoff nok for den norske presse i de neste 20 år, for vi går ut fra at indignasjonen over begåtte krigsforbrytelser er like stor hvem som måtte ha begått dem.

De vestalliertes innmarsj i det beseirede Tyskland adskilte seg bare i omfang fra de forbrytelser den røde hær øvet. Mange stenvitner forkynner seiren til «Kristi soldater». På en gravsten over myrdede i Oberpfammen står det: «Am 1. Mai 1945 mussten unschuldig sterben» og så følger 8 navner. Boken bringer bilder av en rekke slike gravstener.

Innholdsfortegnelsen vil ellers gi et godt inntrykk av hva det dreier seg om: Forord — Et eventyr gjendrives. Det finnes ingen ensidig tysk krigsforbrytelse — Slå ihjel alle tyskere! Polakkene begynte med krigsforbrytelsen — Myrdede flyvere. Men ingen flyverprosesser. Fransk-

menn og englendere skjøt nedlandede flyvere — Nederlandere uten nåde. 411 tyskere måtte dø — Ubarmhjertig krig i Østen. Slik førte sovjetene sin kamp mot den tyske Landser — 500 000 tyske soldater snikmyrdet. Partisankampen i Sovjetsamveldet — Bombekrig mot den tyske sivilbefolkning. Den forbryterske Lindeman-plan — Snikmord fra Frankrike til Hellas. Partisaner skapte forbryterkrigen — Russerinnsmarsjen i det tyske østen. «Befrielse» og fordrivning ved sovjetene — Tysk massedød i Jugoslavia. En folkegruppe blir nesten utryddet — Infernoet i Tsjekko-

Forts. side 7

De dokumentariske bilder av sovjetiske krigsforbrytelser ble nesten alle etter 1945 omhyggelig tilintetgjort av de sovjetiske sensuroffiserer. Bare nu og da ble ett enkelt bilde reddet unnav slik som dette bilde fra Kingisepp (Luga), hvor den røde hær 21. 8. 1941 brøt gjennom forbigående og på den mest grufulle måte myrdet og lemlestet de fangne tyske landser og alle sårede. Det lykkedes en grenader å redde bildet gjennom krig og fangenskap.

Sannheten om - -

Fort. fra side 5

første formleige statsrådet etter overfallet; det vart haldi på garden Nyhus. Det einaste som vanta var statsrådssekretæren. Etter statsrådet dikterte eg difor prokollen om avgjerdene til ein departementssekretær; men den protokollen er sia bortkommen.»

Kl. 15 den 10. april fikk den tyske sendemann Bräuer foretrede for kong Håkon på Elverum. Og Kongen snakket aleine med ham i ti minutter. Bräuer tilbød Norge såkalte «danske tilstander». Kongen svarte at han ikke kunne ta noen avgjørelse uten å ha hørt sitt råd, og at Bräuer skulle få svar senere på kvelden. Men kongen holdt ikke det han lovet og sammenkalte ikke statsrådet.

Som Koht forteller ble det første lovlig statsråd sammenkalt først 11. april.

Koht som privatperson ringte til oberst Ruge og fortalte at Norge var i krig med Tyskland. Og når Bräuer ringte ved 20-tiden om kvelden for å få vite hvordan det var gått i statsråd, så svarte Koht uten videre at Bräuers tilbud var avvist. Koht erklærte ganske enkelt tyskerne krig.

Jeg siterer fra Kohts bok side 44—49:

«Samtalen mellom kongen og Bräuer to-ene varte ei ti minuttar omlag.»

«Kongen sa til slutt at han måtte legge heile saka fram for regjeringa si, så han kunne ikkje gje Bräuer noko svar før utpå kvelden; —»

«Ein annan gong den ettermiddagen tok eg telefonen til oberst Ruge og fortalte han at no var brotet med Tyskland endeleg, så det (Norge) måtte halde fram med krig.»

«Endeleg i 8-tida — — — var Bräuer i telefonen — — — Vil dette seia, spurde han, at det norske motstandet mot den tyske innrykkinga vil halde fram? Ja, svara eg, «so lange wie nur möglich, — så lenge vi berre kan.»

Kongen og Koht hadde altså utenfor statsråd og uten å føre protokoll avslått minister Bräuers tilbud om å gi Norge «danske tilstander». De to ønsket «polske tilstander» for Norge.

Og det hadde de gjort mot det norske folks vilje, mot stortingsflertallets vilje, og mot regjeringsflertallets vilje. Jeg siterer fra Kohts bok:

«Da no Stortinget møttes på nytt noko etter kl. 6 om ettermiddagen (på Hamar den 9. april) — — — held (statsminister) Nygaardsvold ein tale — — — Han bad om at Stortinget skule velja tre mann som i lag med ein frå regjeringa kunne ta forhandlinga med Bräuer.» (Koht, Mowinckel, Lykke og Sundby. Partiførerne i Stortinget).

«Ein bør elles ha det klart for seg at det framlegget Nygaardsvold hadde slutta talen sin med, ikkje var berre eit personleg framlegg ifrå han. Det var i røynda ei frukt av drøftingane med stortingsmennene før sjølve tingmøtet,

og talen hans skule vera ei grunngeving for dette framlegget.»

«Dei tre skule da vera målsmenner for dei tre store partia som ikkje hadde noko medlem i regjeringa.»

Koht sier her at framlegget om å forhandle med Bräuer var «ei frukt av drøftingane med stortingsmennene.»

Det vil si at Nygaardsvold hadde på forhånd sikret seg flertall i Stortinget for forhandling med Bräuer. Men like før avstemningen skule foregå skremte Hambro vetet av stortingsmennene.

Koht skriver:

«Stortingsmøtet på Hamar fekk eit skæmeleg avbrot i 7—8 tida om kvelden da Hambro frå presidentstolen sa ifrå at ein tysk hærstyrke var på veg nordetter og ville fange tingmennene, — — —»

«Eit ekstartog stod ferdig på stasjonen og skule ta alle til Elverum, og det galdt om å skunda seg, for toget burde helst gå innen fem minuttar.»

Hambro klarte altså med en rask manøvre å få stoppet avstemningen.

Koht uttaler seg også om folkemeningen. Etter at han hadde erklært Tyskland sin private krig, sier han til de departementsfolkene som hadde fulgt med til Hamar:

«Eg sa at regjeringa i denne stunda ikkje meinte seg ha ret til å kommandere nokon til å fylgje med ho.»

«Dei stod heilt fritt, sa eg. Men da eg såg heile flokken tok vegen bort, da kjente eg det som at rotnene hoppa or skipet som sakk.»

Et annet sted sier Koht med tydelig frykt for folkemeningen:

«Eg tenkte at om Bräuer no kom til Elverum og ingen var der til svars, så kunne han legge skulda på oss for at han ikkje fekk bera fram det nye forlikstilbudet han hadde. Det kunne *veike stillinga vår hos folket*, og det burde difor ikkje hende.»

Konklusjonen på dette må bli at Kongen ønsket krig med Tyskland, men han var redd for folkets mening og han klarte ikke å få statsminister Nygaardsvold til å kontrasignere en slik beslutning. Han sammenkalte derfor ikke statsråd og lot Koht erklære tyskerne krig uten statsrådsbeslutning. Men dette er mot statsforfatningen. I Grunnlovens § 31 står det: «*Alle af Kongen udfærdigede Beslutninger skule, for at blive gyldige, kontrasigneres.*»

Ingen av Kongens beslutninger fra 8. til 11. april 1940 er kontrasignert. Ingen mobiliseringsordre er kontrasignert, intet brudd med Tyskland, overhodet intet. Og kongen hadde folket, statsministeren, og Stortinget mot seg i 1940.

Mot denne bakgrunn må man se Quislings fremtreden 9. april. Han ville bevare mo-

narkiet og ta plass som kongeinstitusjonens beskytter med titel Riksforsstander inn til en ny konge kunne overta, og han ville verge Norges formelle suverenitet så lenge den tyske okkupasjon pågikk og beskytte det norske folk mot krigens grusomheter, sult og arbeidsløshet, og overgrep fra okkupasjonsmaktens side, for så når krigen var slutt å føre Norge inn i et forbund av frie stater i Europa.

Når Nygaardsvold selv ønsket å ta opp forhandlinger med tyskerne den 9. april på Hamar, og når han hadde et flertall blant stortingsmennene med seg på å skape «danske tilstander» i Norge, så hadde det vært hans plikt å følge folkemeningen og dra tilbake til Oslo for selv å ta den jobben som Quisling overtok. Han skule ikke ha latt Kongen lede Norge inn i krigen og risikere å skape «polske tilstander» i Norge.

Hadde ikke Quisling levd, så kunne det aller verste ha hendt med Norge. Det norske folk skylder derfor Quisling takk, og behandlingen av ham er en stor skam for Norge som nasjon.

Vi har ikke hatt noen fordel av Kongens «polske» linje. Norge er idag et amerikansk erobret land. Som symbol på det har «seierherrene» tatt alt gullet vårt. Vi er tvunget inn i Nato, og vil i neste stormaktskrig bli slagmark og antagelig gjenstand for atombombing.

Den norske ungdom kan ikke lenger ha tillit til Konge, regjering, storting, høyesterett og kirken. Den kan ikke lenger stole på at landets ledende menn snakker sant. Norge har ikke lenger en upartisk rett.

Da Kongen og hans menn kom tilbake i 1945 så innførte de:

1. Lover med tilbakevirkende kraft. — (Forbudt etter Grunnloven).
2. Ulikhet for loven.
3. Kollektiv skyld. (Forbudt etter norsk rettsoppfatning).
4. Fredløshet som straff. Tap av almen tillit (Forbudt siden middelalderen).
5. Særdomstoler uten jury, uten rett til å avgjøre skyldspørsmålet og uten rett til å frifinne.
6. Straffelover gitt av den utøvende makt. (Forbudt i Grunnloven og ikke praktisert siden eneveldets tid).

Den store rettslærde Jon Skeie skriver i sin bok «Landsvik»: «*Vi har aldri i vår historie hatt en sådan rettsløshet*» (side 18).

Til slutt vil jeg sitere hva en kjent engelsk journalist og forfatter Ralph Hewins skriver i Stavanger Aftenblad lørdag 22. august 1964.

«Propagandaversjonen av

Fra kulturfronten —

(Fort. fra side 1)

Men la oss forsøke så nøkternt som mulig å se litt nærmere på denne «verdens største skuespiller».

I stumfilmens barndom vakte han oppsikt i en rekke småfarcer. Han var «den lille mann» som med de samme ubevegelige ansiktstrekk ble sparket i baken, puffet over ende og fikk bløtkaker i trynet. Det var unektelig et smart klovnenummer, men heller ikke mere. Ser vi farcene i dag blir vi nærmest litt flaue over at vi dengang kunne sluke rått alle disse platte og grovkornete farcetricks.

Så fulgte endel langfilmer. De var av blandet kvalitet. «Gullfeber» var den beste av dem. Men fremdeles oppdager vi intet som berettiger til titelen «verdens største skuespiller».

Etter å være blitt sparket ut av U.S.A. fortsatte Chaplin som filmprodusent på europeisk jord. Takket være reklametylene fra radikale kunsthold ble filmene økonomiske suksesser, men heller ikke nå var vi, all lovprisning til tross, i stand til å finne de store kunstneriske verdier. Tvertimot gikk det mere og mere opp for oss at Chaplin var atskillig av en sjarlatan. Filmene var gjennomgående billige og tarvelige, middelmådig iscenesatt og middelmådig spilt. Og vi ble etterhånden fullkommen klar over at «verdens største skuespiller» i virkeligheten var en ren dusinskuespiller som ikke engang kunne si en replikk skikkelig.

La oss ta hans film «Diktatoren». Etter seierherrenes jus og den nye kode når det gjelder behandling av beseirete motstandere ventet vi her en skjærende vittig hån og hemningsløs harsellas. I stedet fikk vi noen sinte grynt som bare virket forstemmende og var alt annet enn morsomme. Og aldri har vel en filmprodusent våget å gå så langt når det gjaldt å gjøre sakene så billig som mulig. Her var tog av papp, malte statister og en patetisk slutningsscene hvor de to hovedpersoner snakker mot en malt bakgrunn i noen få meters avstand. Hvis noen av våre hjemlige filmregissører ute på Jar hadde tillatt seg en lignende frekkhet, så ville pressen ha hudflettet dem. Men hos Chaplin var det naturligvis bare genialt.

1940 begivenhetene som allerede har banet seg vei inn i historiebøker, skolebøker og folkeopinionen befinner seg temmelig langt unna den ene og fulle sannhet, og må skrives om igjen, noe som sikkert også vil bli gjort når alle som har sitt eget beste å tenke på i England, Norge og Tyskland er døde.

Sannheten vil nok komme for en dag — — —»

O. K.

Og tydeligere er det vel aldri blitt demonstrert hvilken slett skuespiller Charles Chaplin egentlig er. Diktatoren måtte ha vært en ønskeoppgave hvor en begavet komiker burde riktig ha kunnet boltre seg. Men Chaplin var ikke morsom. Det var rett og slett en trist prestasjon. Vi nøler ikke med å si at f. eks. vår egen Per Aabel ville ha spilt ham sønder og sammen.

Nei, dette med «verdens største» er atskillig av en overdrivelse. Vi behøver ikke å gå lenger enn til hans jødiske rasefelle Danny Kaye for å finne en skuespiller som er Chaplin overlegen i alt. Danny Kaye er skuespiller, han kan si en replikk, han kan synge og danse og han er nesten alltid frisk og morsom. Men han er ikke blitt sparket ut av U.S.A. på grunn av kommunistisk undergravingsvirksomhet, så han har neppe noen sjanser til å få etiketten «stor» og bli hyllet i Oslo med fakkeltog og en overdådighet av fester og banketter. Et i sin tid hårdnakket rykte, som vi gjengir med alt mulig forbehold, gikk forøvrig ut på at når Chaplin simpelthen måtte flykte fra statene så var det også på grunn av andre forhold enn kommunistvirksomheten.

Det fortelles med krav på pålitelighet at Cappelen's Forlag skal ha betalt 400 000 kroner for de Chaplinske erindringer. Et fantastisk beløp for en bok på det beskjedne norske marked. Intet under at forlagssjefen Groth snart fant ut at her måtte det til noe ekstra hinsides alt hittil skule de komme helskinnet fra foretagendet. Han og hans medarbeidere har så lagt hodene i bløt, og resultatet ble alle tiders reklamehumbug. Man unnså seg ikke engang for å gjøre bruk av Hans Majestet i reklamedansen. Det var unektelig et stivt stykke å narre Kongen til å motta filmklovnen i høytydelig audiens på Slottet.

Men ai, ai, for en glitrende reklameballong herr Groth sendte til værs. Aldri har man opplevet noe lignende her til lands. For vår del må gjerne Cappelen's Forlag få sine utlagte penger igjen. En slik himmelropende freidighet gjør dem nesten fortjent til det. Men når så pengene er kommet inn i kassen, håper vi inderlig at ballongen sprekker med et knall. Og at samtidig den oppblåste reklamebajas dratter ettertrykkelig ned på jorden.

Hors de Combat.

Daglig friske blomster

Blomsterforretning
SYNNØVE LIE

Kranser til alle priser
Frognerveien 30, Oslo
Tlf. 44 22 30

Forbrytelser begått mot tyskerne - - Med frontkjemperne -

Også Tyskland kan fremvise likhauger av barn: det øverste fra Hamburg, det midterste fra Berlin og det nederste fra Köln. De var ofre for de alliertes forbryterske og grusomme luftbombing av tyske boligkvarterer i henhold til den såkalte Lindemannplan. Forbrytelser innrammet offisielt, men likevel går foroverne fri.

telse i Norge. Her er avsnittet:

«REGENSBURGER WOCHEN» meldte 23. august 1956 at det fant sted et amerikansk massebord i Eberstetten i Landkreis Pfaffenhofen og offentliggjorde vitneutsagn om dette:

'Snektermester Georg Walter var hjemme på sin eiendom da amerikanerne lørdag 28. april 1945 henimot klokken 14 med jeeps og stridsvogner rykket inn i Eberstetten. De stoppet en kort stund foran hvert hus til det ble heist et hvitt flagg. Også snektermester Walter hengte en hvit duk ut gjennom vinduet. Sammen med en mekaniker som oppholdt seg i huset hans iakttok han fra en loftsbod USA-soldatenes bevegelser. Plutselig fikk de se jeeps og stridsvogner, hvorpå det satt tyske fanger som ble kjørt av amerikanerne til utkanten. Om trent 100 meter fra Walters hus stanset kjøretøylene.

Snektermester Walter skilte: 'Amerikanerne oppfordret ved tegn fangene til å stige ned av vognene og gå mot venstre til en eng hvor det var et grubehull etter en tysk radiovogn. Da fangene nesten ved siden av hverandre marsjerte over engen mot grubehullet ble de skutt bakfra i en avstand av ca. 50 meter av omkring tre eller fire hvite amerikanere med geværer og pistoler. Blant de skutte befant seg en såret, som samme formiddag var kommet til Eberstetten og ventet på å bli transportert bort av en sanitetsvogn.

Denne soldat, en mann på ca. 40 år, var åpenbart såret i foten, for han hinket på ett ben og måtte da han gikk over engen støttes på venstre og høyre side av kamerater. Mekanikeren som så hendelsen sammen med meg sa: 'Ser du, slik behandler man tyskerne!'

Kort etter kom en jeep kjørende, hvor det ved siden av hvite amerikanere satt tre tyske krigsfanger. Amerikanerne stanset på samme sted, så seg om i terrenget og beordret så ved tegn fangene til å gå til høyre over engen. Da de tre vergeløse i stråleform løp over engen, ble de skutt bakfra. Ved denne skytning så jeg helt sikkert at ingen av fangene ydet motstand mot amerikanerne. — Etter skytningene ble de døde liggende!'

Den tidligere borgermester Josef Sebald bekreftet ved landpolitistasjonen Pfaffenhofen disse grufulle hendelser og førte blant annet til protokolls:

«Samtlige døde lå på maven. De var, som jeg selv så, blitt skutt bakfra —»

Om tsjekkernes grusomheter, noe forøvrig Olga v. Barényi har skildret inngående i «Prager Totentanz» som FOLK OG LAND bragte som følge, et ganske enkelt lite vitneprov fra Heinz Girsig til avveksling fra beretningene fra tyske konsentrasjonsleire:

«Jeg ble fra juni 1945 til mars 1946 holdt fast i leiren Jauernig og ble der selv flere ganger mishandlet, hvorunder jeg også mistet to tenner. Jeg har også vært vitne til alvorlige mishandlinger og har sett hvorledes andre fanger ble torturert og skutt. De to brødre Hauke, 16 og 18 år gamle, ble i juli av den stedfortredende leirsjef Katiorek skutt etter at det dagen før av

Forts. fra side 4

For øyeblikket laget de renner for tommyene slik at handelsflåten kunne komme gjennom.

«Nett her!» mente Larsen Berg. «Ser du borte på radioen?» — «Det norske flagg mener du?» svarte jeg.

Søster Helga kom inn, Stø, litt korpulent, men så kvinnelig at en kunne bli forblitt. Hun hadde dette «it». «Av med skjortene!» Jeg stirret uforstående på henne. «Skal vi ta av skjortene?» Vi hadde trange omsyddes marineskjorter på. «Ja, takk!»

«Jeg har opplevet litt av hvert, men dette!» Larsen Berg trakk skjorten av. — «Bukse også?» spurte han frekk. — Nei, lille venn, det er ikke slik ment!» Ruth som også var kommet inn i rommet mente: «Jeg tror jeg vasker undertøyet deres. Akkurat rent ser det ikke ut!»

«Hendene i været!» Helga grep min venstre hånd og holdt den opp. «Tenkte jeg meg det ikke!» — «Hva var det du tenkte?» spurte jeg. Jeg hadde fremdeles vanskelig for å følge med. «Dere er i jorden, det lange reklet der også, har blodgruppe A, det kan vi bruke.» — «Jeg har O» sa jeg. — «O har alle, derfor trenger vi ikke deg.» — «Hva er det så med blodgruppene våre?» Larsen Berg så spørrende på Helga. «Lever dere på månen begge to?» — «Nei, ombord!» — «Vet du ikke», vendte hun seg til Larsen Berg «at det er ved hjelp av blodgruppemerkene Waffen-SS-mennene blir fisket frem? I hver eneste fangeleir må de holde hendene i været og så ser seierherrene etter.» — «Vi var hos Tommy, men han så slett ikke etter. Hvorfor stillet han isteden en masse dumme spørsmål?»

«Hell må soldaten ha, men at de lot dere begge løpe igjen det hadde jeg ikke tiltrodd dem slik som den gode samvittighet står skrevet i ansiktene på dere», spottet søster Helga.

«Vi skal fjerne de tatoverte blodgruppetegne. Nu kan dere bli med til søster Lina, — her bor jeg ikke!»

«Nok en norsk kvinne. Hvor mange er det egentlig her?» jublet vi. Så tok vi søster Helga mellom oss. Vi lo og spøkte. Vi var ikke lenger alene. La så folk som så etter os tenke hva de ville! «Hvor er så denne søster Lina og hvorfra kommer hun?» Jeg var nysgjerr-

den samme med en kniv var blitt skåret inn et hakekors i enden på den ene gutten. Før var det også blitt skutt på dem med plastpatroner. Pryll ihjel ble Meissner fra Krosse, en Klempner fra Zuckmantel og Hauke fra Jauernig. De siste mishandlinger opplevet jeg der midt i februar 1946.»

rig. — «Dere kommer til å bli forbauset!» Dette var alt vi kunne få halt ut av Helga. «Nå kjører vi med sporvognen, men snakk tysk.»

Krustsjov -

(Forts. fra side 1)

Det øverste ukrainske sovjet. Som lønn fikk Krustsjov etterpå vervet som varamann i Politibyrået og førstesekretær i Ukraina, og det følgende år ble han fast medlem av Politibyrået, og dermed en av de 10 mektigste menn i landet.

Så kom «passifisering» av Ukraina, det massemyrderi av «folkets fiender» som ga ham tilnavnet «slakteren fra Ukraina». I sin tiltredelses-tale i det ukrainske parti lovet han «å slå skallen inn på dem en gang for alle».

Overboddet ble Ivan Serov.

Særlig kjent er det forferdelige som skjedde i byen Vinnitsa. Et høyt plankegerde ble reist rundt en frukthage og en del av kulturparken, der soldater gikk vakt rundt området natt og dag. Ingen visste hva som egentlig foregikk. Da tyskerne i 1943 okkuperte Vinnitsa ble redslene avdekket: 95 massegraver inneholdende nesten 10 000 lik, fullt påkledd med hendene bundet på ryggen og skuddsår i nakken — mange hadde åpenbart vært i live da de ble kastet i massegravene. Ukrainske emigranter i USA foreslo at bilder av disse redsler burde vises frem neste gang amerikanerne fikk se den smilende Krust i fjernsynet, De forteller ellers at utrenskningene etter krigen var om mulig enda forferdeligere.

Etter at konkurrenten Beria var skutt, lå Krustjovs vei til maktens tinde åpen.

Med ett eneste grep greide han å kvitte seg med fem medlemmer av det allmechtige Presidium — deriblant Malenkov, Molotov og Kaganovitsj, som ble erstattet med Krust-tilhengere.

Og ikke lenge etter var Krustsjov i sving med å fabrikere en «Krustsjov-myte», en biografi etter heroisk mønster: «Krustsjov fordømte bruken av tortur, mord, konspirasjon mot regimets parti-elite, mot arméen.»

En ny klimaks ble nådd da hundrevis av sovjet tanks rullet inn i Ungarn, etter Krustsjovs ordre, og etterfulgtes av den blodige nedslaktning av ungarere, og massedportasjoner av tusenere av ungarske frihetskjemper, transportert til en langsom død i de sibiriske slaveleire.

Denne mann var det som fikk en entusiastisk mottagelse under Norges-besøket, denne mann var det norske

Forts. side 8

Forts. fra side 5

slovakia. Masseforbrytelsene skjedde i full offentlighet — Innmarsjen av «Kristi soldater». «Befrielse» ved de vestallierte. — Fortielsen sammensvergelse.

Erich Kern viser i sin bok, som er bygget for størstepartens vedkommende på offentlige, eller iallfall autentiske dokumenter og edfestede vitneutsagn, at de allierte i annen verdenskrig og etter den begikk langt flere krigsforbrytelser enn de tyskerne pådro seg og som har beskjeftiget både verden og rettssalene så intenst i tyve år nu.

Vi synes for vår del at intet anstendig menneske som virkelig vil bekjempe forbrytelsene i krigens spor kan komme utenom denne solide dokumentasjon. Og selv om boken naturligvis både er opprørende og forferdelig, så bør ikke det avholde de norske sannhetsvitner og hatere av krigsforbrytelser i å sette seg inn i den. De har jo tidligere vist at de har gode nerver

både i sin skriftlige og billedmessige omtale av krigsforbrytelser. Her kan for eksempel FARMAND finne nye bilder til erstatning for de anonyme likhauger som det ustanselig trykker til belastning for tyskerne.

Ellers gjør forfatteren uttrykkelig oppmerksom på at de allierte grusomheter under den seierherrenes justis som de utøvte med tortur og terroromfellelser, såvel som den brutale og umenneskelige behandling av de tyske fanger i masseleirene i øst og vest ikke er tatt med. Dette tema vil kreve en ny bok, sier forfatteren.

Vi bringer her et ganske lite utdrag om en av de i og for seg minst rystende hendelser. Den har sin spesielle interesse her i Norge hvor en stor hovedstadsavis for kort tid siden i forbindelse med henrettelsen av noen kommandosoldater som ble knepet under sabotasjevirkomhet på norsk jord skrev at dette var den verste tyske krigsforbry-

QUO VADIS? —

Forts. fra side 4

merske keiser vasket en gang i året under en symbolsk seremoni de fattiges føtter. Han var kristendommens beskytter, av Guds nåde kallet til keiserverdigheten.

Middelalderens styrke var at den eiet en fast og sikker tro som livsfundament, en tro som siden er blitt utvannet og i mange land nesten er ebnet ut. Middelalderens svakhet var at menneskene dengang som nu ikke holdt mål — at idealene var over evne.

Das heilige römische Reich deutscher Nation... Hvilket fjernt og spinkelt ekko kaster ikke disse stolte ord tilbake til oss gjennom historiens haller i dag!

Det var Napoleon som i 1806 satte et punktum for det hellige romerske rike under germansk førerskap. Det var bare en dverg tilbake av giganten det europeiske keiserdømme under Habsburgerens scepter. — Likesom kanskje de Gaulle drømmer? var det Napoleons plan å samle Europa under fransk lederskap og administrasjon med en lovbok som for den tid betydde moderat fremskritt. Napoleons store europaplan kunne ikke virkeliggjøres uten germanerne og for en tid lot de seg delvis bringe, delvis tvinge inn under hans planer og faner. Men han opplevde sitt Waterloo ikke bare fordi Blücher kom i tide og reddet Wellington, men fordi den skjulte hånd var imot ham, makten bak kulissene som ikke ønsket Europas enhet under Napoleons ledelse.

Tør vi kalle nutidens krise en troskrise? Hva er det som fyller menneskenes sinn? Vel ikke de store idéer, troens brann?

Uten en fast forankret idé, uten begeistring for en idé er mennesket som en uttørret brønn. Fortapt i trivialiteter drives vi av ingenting frem til ingenting. Der vaier ingen fane over våre hoder, intet synes lenger stort, hellig. Vi har tapt målet av syne.

Keiseren er avsatt og hvor finner vi kirken?

Quo vadis?

IV.

Da seiermaktene etter Napoleons fall møttes i Wien — Habsburgmonarkiets hjerte for å drøfte den nye ordning i Europa, skjedde en av de store tautrekninger i Europas historie. — Det var en glimrende forsamling av fyrster og høye dignitærer i strålende uniformer og behengt med glitrende ordener som møttes til Wienerkongressen. Tyrannen hadde møtt det avgjørende nederlag, fra ham var det intet mer å frykte. Udyret som Europa skalv for var detronisert og redusert til «general» Bonaparte, — vekk med oppkomlingen «keiser» Napoleon som hadde giftet seg med den østerrikske kei-

serdatter og hvis sønn — var etterkommer av de romerske keisere! Napoleons keiserdømme og Habsburgernes forenet i ett blod!

Napoleon ble ikke hengt, men deportert til St. Helena som engelsk gissel — en garanti, et kort i bakhånden i det engelske politiske spill.

Wienerkongressen ble en strålende fest. Den franske revolusjon, denne fyrstenes skrift på veggen, dette spøkelse, det urovekkende mene- tekel var beseiret for godt, nu gjaldt det å befeste freden ved på en hensiktsmessig måte å ordne maktbalansen i Europa, slik at en fredsperiode med mette, tilfredse, gudelige borgere kunne sikre den gamle verdensorden. Resultatet ble den såkalte «hel- lige allianse».

Der var oppstått et tomrom etter Napoleons fall. Et stort rike var gått under. Dets kjerneland var Frankrike, revolusjonens hjemland, hvis makt Napoleon hadde befestet ved å slå revolusjonens fiender sønder og sammen. Man har bebreidet ham at han forrædde revolusjonen da han fra å være førstekonsul lot seg krone til keiser. Østerrikeren Beethoven rev som bekjent da han hørte nyheten i et spontant følelsesutbrudd i stykker sin dedikasjon av Eroicasymfonien til Napoleon: heltesymfonien som han i sin begeistring for revolusjonsgeneralen hadde tilegnet den lille korporal...

På bakgrunn av historiens erfaringer fra det republikanske Rom og til våre dager vil man med full rett kunne hevde at Napoleons statsmannshjerne traff den eneste fornuftige avgjørelse når han søkte å konsolidere statens fortsatte eksistens på det av ham murte faste fundament ved med henblikk på fremtiden å grunnlegge et dynasti. Den franske revolusjon kunne begeistre franskmennene og begeistre verden, dens resultater kunne bare konsolideres i et samfunn hvor lov og rett og orden skapte stabilitet og velstand.

Genier som Napoleon forekommer ikke ofte i historiens annaler. Når de er borte, hva så? Bør de ikke etterlate sitt bo i mønsterverdig orden? (Vi ser i våre dager hvordan general Franco har planlagt monarkiets tilbakevenden etter hans fratredelse som spansk statsleder.)

(Forts.)

TANNLEGE MAAMOEN

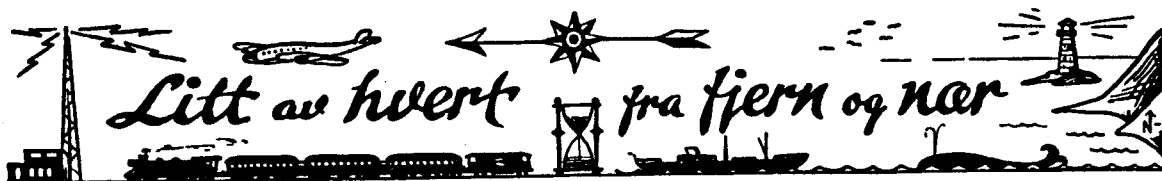
Hansteensgt. 2

Tlf. 44 43 33

ANNELISE PAROW

TANNINNSETNING

Trondheim

ALT STIGER I PRIS

— også stortingsmenn. For å hjelpe på inflasjonen har folketets kårne, som det så smukt heter, nu bestemt seg for å heve de egne lønninger med ikke mindre enn ca. 10 %. Ja, det er talsmenn som vil runde av det hele, dagpenger m. v. til ialt noe slikt som 50 000—60 000 kroner pr. år. Dertil kommer naturligvis komitearbeide, halv vanlig lønn for tjenestemenn og embetsmenn — og det er det jo en hærske av i Stortinget. Det blir ikke småsummer til sammen herrene og damene skal ha. Men her er en god idé til besparelse: Siden alle saker likevel avgjøres av partistyrene — såfremt de da er av noen slags betydning — så må en ved stortingsvalg kunne nøye seg med å fastslå hvor mange stemmer hvert parti skal disponere. Hva skal en med stortingsmenn? Når en sak kommer opp, så behøver en bare forvisse seg om hva partistyret stemmer på og så kan en alminnelig regnemaskin finne ut voteringsresultatet. Det klarer seg da med 1 kontorsjef. Besparelse: Minimum 50 000 kroner x 150 = 7,5 millioner kroner pr. år.

WALLENBERGSAKEN

Svenskene fikk som kjent ingen rede på skjebnen til den forsvunne Raoul Wallenberg under Krustsjovbesøket, og det er vel ikke trolig at de nye herskere i Sovjetsamveldet vil fortelle mere enn forgjengeren. Vi kan imidlertid fortelle noe: Wallenberg forsvant i Budapest i januar 1945 etter at byen var besatt av russerne. Han var da beskjefthet med en hjelpeaksjon for de ungarske jøder. Ifølge sovjetiske meldinger i femtiårene var Wallenberg død, men senere fortalte en mann ved navn Frantz Laufer at han hadde sittet sammen med Wallenberg i Werchni-Uralsk fengslet. Selv var Laufer som østerriksk statsborger blitt

FORLOVELSESRING- SPECIALEN

tillbyr moderne, garantert 14 karat stemplet håndarbeidede ringer fra kr. 95,— pr. par. Sender pr. postoppkrav portofritt over hele landet. Dessuten + 5% rabatt på grunnprisen.

SKRIV EFTER RINGMAL!
Ringene blir sendt straks jeg får bestillingen.

Gullsmedmester

Thorvald A. Olsen

Skottegaten 20 v/ Metodistkirken.

Bergen

løslatt i henhold til statsoverenskomsten mellom Sovjetsamveldet og Østerrike. Laufer hadde sittet på celle sammen med Wallenberg, som hadde fortalt ham at han var blitt arrestert fordi han hadde vært øyenvitne til NKWD's jødemord i Budapest etter den russiske innmarsj, en begivenhet russerne ville belaste tyskerne for. Laufer fortalte sin historie til flere aviser, men såvidt vi har kunnet se har ingen norsk avis funnet det umaken verd å fortelle at det var russerne og ikke tyskerne som likviderte jøder i Ungarn. Og Wallenberg både er og forblir naturligvis forsvunnen som et farlig vitne.

SLUTT MED ORGANISERT SABOTASJE

Justisminister B. J. Vorster i Sør Afrika sa nylig i en tale i Colesberg i Kapprovinsen at det nu var slutt på organisert sabotasje og terrorhandlinger i landet takket være de veloverveiede forholdsregler hans departement hadde vært nødt til å treffe. Ministeren, som åpnet en ny politistasjon i byen, sa at sporadiske tilfeller av sabotasje ville nok forekomme fremdeles fordi det var folk utenfor Sør Afrikas grenser som ønsket å se republikken gå til grunne. Han understreket imidlertid at disse saker ikke ville ha sitt utspring fra organiserte grupper innen landet. Sør-Afrika hadde motstått angrep på lov, orden og sikkerhet gjennom de siste fem år og ville fortsatt gjøre det. (African Express).

FLERTALL MOT KRIGS- FORBRYTERPROSESSENE

Etter en gallupundersøkelse som Wicker-instituttet i Tübingen har foretatt uttaler nu 63 % av alle menn og 76 % av alle kvinner seg for å gjøre slutt på krigsforbryterprosessene. De fleste motstandere av de ensidige krigsforbryterprosesser befinner seg pussig nok blant arbeiderne: 74 %. Dermed er det da bevist at fagforeningsjournalistene som stadig krever den ensidige forfølgelse av tyske krigsforbrytere fortsatt bare har et

Kristne Venner

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapielig samvær. Møtetid: kl. 19,30.

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

mindretall av de fagorganiserte bak seg. Slik er det vel her også når det gjelder for eksempel det stadige skrålet i disse kretser etter mere utviklingshjelp. Ingen av lederne spør hva arbeiderne egentlig mener og de møter som uttaler seg representerer som kjent bare en brøkdel av de fagorganiserte: de evindelige og trofaste nikkedukker.

ENGLAND SVART I ÅR 2000?

«Ønsker vi at engelskmennene i år 2000 skal betraktes som en farvet rase? Jeg medgir at det er malisøst å stille dette spørsmål, men jeg tror spørsmålet er fair». Slik skriver Hugh Price fra Universitetet Kapstadt i et brev til den britiske ukeavis SPECTATOR. Problemet med de farvede kan fremtidig ikke oversees i Storbritannia. «Selvom politikerne tier bom stille om det, så består dog den kjennsgjering at England har et problem med farvede som ikke kan ignoreres i fremtiden. Hvor stor vil den farvede befolkning være om fem år —? Hvor stor vil den være om 10, 15 eller 20 år —? Storbritannia er et lite land, som allerede i dag er overbefolket. Hvor skal i fremtiden de millioner farvede som er født i England bo og hvorledes skal de ernæres?»

Krustsjov —

Forts. fra side 7

myndigheter innlosjerte på Bygdøy kongsgård (og såvidt vites med Kongehusets godkjennelse). Denne mann ble hyldet i Oslo's gater, trykket folks hender og klappet barnehoder. Han var jo så morsom og vittig, og veldig populær.

Så populær at mange idag gråter bitre tårer over hans skjebne og glemmer hans ofre.

H. N.

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4

Telefon 37 76 96

Boks 3214 - Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 36,— pr. år, kr. 18,— pr. halvår i Skandinavia. Ut-20,— pr. halvår. — I nøytralt omslag innenlands: Kr. 46,— pr. år, kr. 23,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,00.

Bruk postgironr. 16 450.

Utgiver A/S Folk og Land